

Aan de leden van de raad

Ons kenmerk 2021/33401
Datum 8 februari 2021
Afdeling Veiligheid en Handhaving

Onderwerp: Demonstraties bij abortuskliniek Haarlem

Geachte leden van de raad,

Op 14 januari 2021 hebben wij gesproken over de demonstraties van Donum Domini bij de Beahuis en Bloemenhovekliniek aan de Claus Sluterweg in Haarlem. Tijdens de vergadering heb ik aangegeven na vier weken terug te komen bij u met een verkenning van ervaringen van andere gemeenten en zo mogelijk met collega's in het land te spreken over hoe zij omgaan met dergelijke demonstraties bij abortusklinieken. Naar aanleiding hiervan en de ontwikkeling van afgelopen week ben ik voornemens één demonstratievak aan te wijzen op een grotere afstand van de kliniek (zie plattegrond in bijlage 1). Hieronder licht ik dit verder toe.

Rol van de raad en burgemeester bij demonstraties

Uit de discussie in de raad maak ik op dat een aantal raadsleden een grotere rol van de raad wensen als het gaat om het geven van voorschriften ten aanzien van demonstraties. Ik heb toegezegd op korte termijn demonstratiebeleid ter bespreking aan u voor te leggen. Hierin zet ik de hoofdlijnen uiteen hoe ik mijn bevoegdheden uit de wet denk in te vullen. Deze beleidsregels zijn ter bespreking geagendeerd voor de commissie van 11 februari a.s. In de Wet Openbare Manifestaties (WOM) is een aantal regelgevende bevoegdheden toegekend aan de gemeenteraad. Zo kan de raad regels stellen over de verplichting tot kennisgeving van een betoging. Dit heeft uw raad gedaan met artikel 2.3 van de APV. Hierin heeft u onder meer bepaald dat een betoging ten minste 48 uur van te voren ter kennis van de burgemeester moet worden gebracht. De uitvoerende bevoegdheden zijn aan de burgemeester toegekend. Naar aanleiding van de kennisgeving kan de burgemeester op grond van artikel 5 van de Wet openbare manifestaties voorschriften en beperkingen stellen of een verbod geven. Deze bevoegdheid is aan de burgemeester toegekend vanwege zijn verantwoordelijkheid voor de openbare orde.

Recente demonstraties

Eind januari is er drie dagen door zowel Donum Domini als een groep tegendemonstranten gedemonstreerd bij de kliniek aan de Claus Sluterweg. Deze demonstraties hebben tot media aandacht geleid en waren aanleiding voor u om nadere vragen te stellen. Vanwege de aangekondigde tegendemonstratie heb ik een nieuwe afweging gemaakt over de reeds afgegeven WOM-beschikking aan Donum Domini. Om het mogelijk te maken dat zowel de demonstratie van Donum Domini als de tegendemonstratie op een veilige manier kon plaatsvinden, was voor elk één

demonstratievak aangewezen. Deze vakken waren met hekken gemarkeerd. Vanwege verwarring ter plaatse over de juiste opstelling van de vakken hebben de betrokken demonstranten niet telkens op de aangewezen plekken gestaan. Nadat zij hierop zijn aangesproken door handhaving is dit aangepast. Beide demonstraties zijn alle dagen, afgezien van de media aandacht, rustig verlopen.

Ervaringen andere gemeenten

In de commissie van 14 januari heb ik aangegeven nadere informatie in te winnen bij andere gemeenten die een abortuskliniek huisvesten. Uit een rondgang bij deze gemeenten blijkt dat er verschillend omgegaan wordt met demonstraties bij de klinieken. Soms worden er geen extra voorschriften gegeven, omdat er geen problemen zijn. In de gemeenten waar wel hinder en opdringerig gedrag van demonstranten bij de abortuskliniek wordt ervaren, kiezen de meeste gemeenten er voor een plek aan te wijzen aan de overkant van de weg waaraan de kliniek is gevestigd. De afstand tussen de aangewezen plek en de kliniek is daarbij verschillend, omdat elke lokale situatie verschillend is (zie bijlage 2). Een nader gesprek met collega's was in dit korte tijdsbestek niet te organiseren.

Gesprek burgemeester Heemstede

Wel heb ik recent mijn collega Nienhuis, burgemeester van Heemstede, gesproken over de situatie. Beiden vinden wij dat het onwenselijk is dat bezoekers van de kliniek gehinderd worden door betogers. Wij kiezen er voor om in de WOM-beschikking ruimte te creëren tussen de betogers aan de ene kant en bezoekers van de kliniek aan de andere kant. Met de burgemeester van Heemstede heb ik afgesproken dat indien zij een melding krijgt van een demonstratie bij de abortuskliniek dat zij als enige locatie de overzijde van de Herenweg aanwijst waar gedemonstreerd mag worden. Als de melding in Haarlem van de demonstratie in Haarlem wordt gedaan, dan wijs ik de locatie op de Claus Sluterweg aan.

Wat betekent dit voor de komende demonstraties

Op grond van de ervaringen met de betogingen van de afgelopen week, de rondgang bij andere gemeenten en mijn gesprek met de burgemeester van Heemstede alsmede de discussie in de gemeenteraad en de samenleving, ben ik voornemens de voorschriften voor toekomstige demonstraties bij de Beahuis en Bloemenhovekliniek aan te passen. Ik kies ervoor om één vaste locatie aan de Claus Sluterweg aan te wijzen voor demonstranten, op een grotere afstand (25 meter) van de ingang van de kliniek aan de overzijde van de weg. De reden dat ik voor een vaste locatie kies, is dat demonstranten zich hierdoor niet meer vrij kunnen bewegen in de omgeving van de kliniek en dat zij bezoekers van de kliniek niet meer op hinderlijke wijze kunnen aanspreken en achtervolgen.

Door de aanwijzing van één vaste locatie op grotere afstand van de kliniek is er tevens ruimte voor tegendemonstranten om, ook op gepaste afstand van de kliniek en op afstand van de andere groep, in een apart vak hun mening te verkondigen.

Tot slot

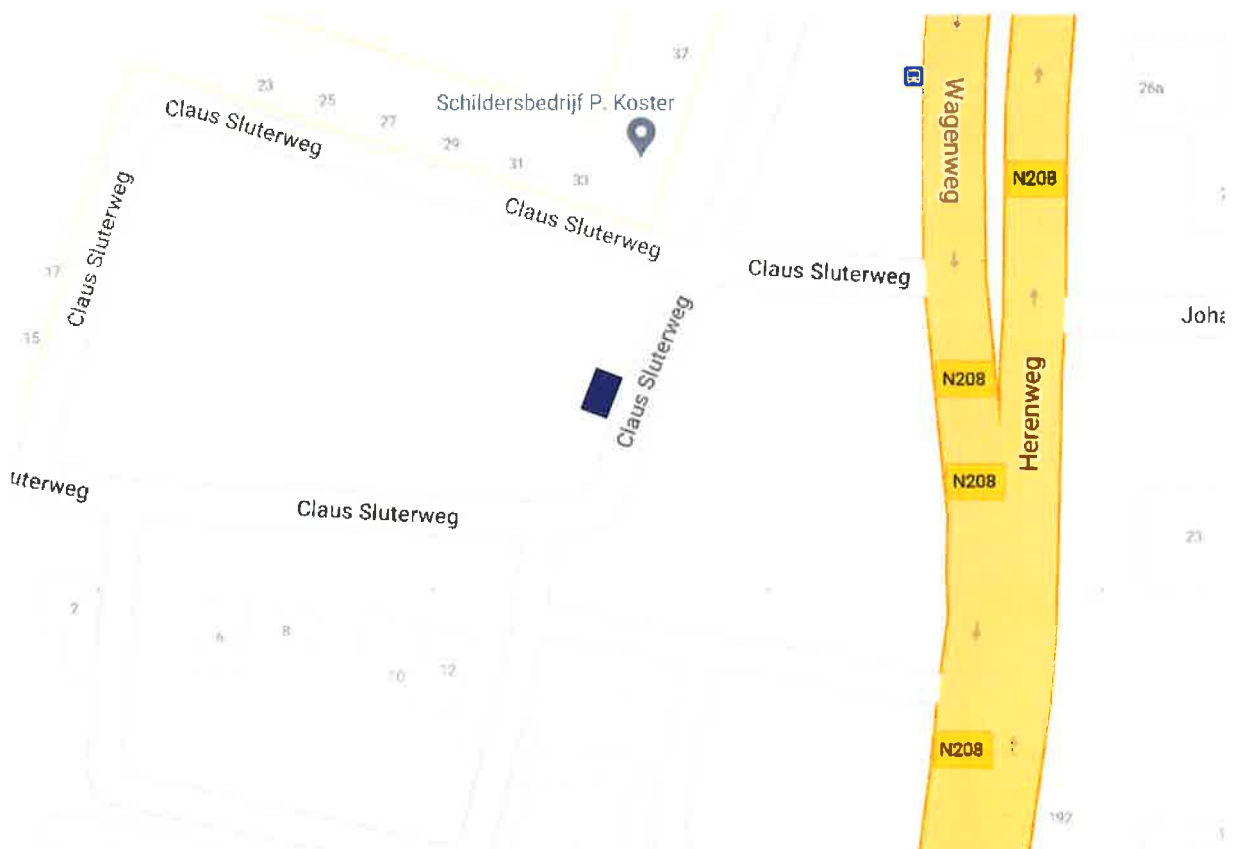
Met de voorgenomen wijziging van de regels voor de demonstraties van Donum Domini is er naar mijn oordeel sprake van een evenwichtig besluit dat recht doet aan zowel de persoonlijke levenssfeer van de bezoekers van de kliniek als het recht op betoging van de demonstranten.

Met vriendelijke groet,

drs. J. Wienen
Burgemeester van Haarlem

Bijlage 1 Plattegrond

Bijlage 2 Overzicht gemeenten en maatregelen afstand bij abortusklinieken

Gemeente	Maatregel
1. Heemstede	Regels over afstand tot de kliniek: vak aan overzijde Herenweg en een afstand van 25 meter aan de Claus Sluterweg
2. Groningen	Geen afstandsbeperking. Demonstratie op stoep voor kliniek binnen 5 meter.
3. Almere	Geen afstandsbeperking
4. Arnhem	Aangewezen locatie op 166 meter van de kliniek
5. Den Bosch	Aangewezen locatie aan de overkant van de straat op tientallen meters van de kliniek
6. Utrecht	Aangewezen locatie bij een laad- en loshaven aan de weg waar kliniek zich bevindt op meer dan 20 meter van de kliniek
7. Enschede	Aangewezen locatie aan de overkant van de weg op 10 tot 20 meter van de kliniek
8. Zwolle	Aangewezen locatie aan de overkant van de weg op 15 tot 20 meter van de kliniek
9. Rotterdam	Aangewezen locatie aan de overkant van de weg op een plein met een afstand van 15 tot 20 meter van de kliniek
10. Amsterdam	Aangewezen locatie aan de overkant van de weg op 10 tot 15 meter van de kliniek
11. Den Haag	Aangewezen locatie op 106 meter afstand van de kliniek
12. Roermond	Demonstranten staan aan de overzijde van de weg (ongeveer 25 meter van de kliniek)
13. Goes	Geen informatie bekend
14. Eindhoven	Demonstranten staan aan de overzijde van de weg (10 a 20 meter van de kliniek)

